UCHWAŁA NR XXXVII/227/2021
RADY MIEJSKIEJ W LUTUTOWIE
z dnia 26 sierpnia 2021 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r., poz. 1249) **Rada Miejska w Lututowie uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lututowa.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XXXV/220/2021 Rady Miejskiej w Lututowie z dnia 24 czerwca 2021 r.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Marek Zgadzaj

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/227/2021
Rady Miejskiej w Lututowie
z dnia 26 sierpnia 2021 roku

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021 – 2025

1. WPROWADZENIE

Przez pojęcie przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków' rodzin, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Najkrócej określając przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą.

Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Wśród nich wyróżnić można m.in.:

1. **Przemoc fizyczna** – obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej m.in.: bicie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, szczypanie, przetrzymywanie, polewanie substancjami żrącymi, nieudzielenie niezbędnej pomocy, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu;

2. **Przemoc psychiczna** – umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego wizerunku własnej osoby, co przyczynia się do powstania stanów lękowych i nerwicowych. Obejmuje m.in. sprawowanie przez kontroli nad ofiarą, wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, dyskryminacje ze względu na wyznawaną religię, pochodzenie rasę, narzucanie własnych poglądów, karanie poprzez odmowę zainteresowania, szacunku, stałą krytykę, izolację społeczną, wyzywanie, poniżanie, wyśmiewanie.

3. **Przemoc seksualna** – wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Obejmuje m.in. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie, sadystyczne formy współżycia seksualnego.

4. **Przemoc ekonomiczna** - obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy. Obejmuje: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia

Formą przemocy jest także zaniedbywanie, czyli naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich, Obejmuje działania polegające na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych jak i psychicznych. m.in.: nie przekazywanie środków na utrzymanie, pozbawienie żywności, ubrania, ochrony zdrowi, schronienia itp.

Jedną z nowych form przemocy jest Cyberprzemoc, która polega na stosowaniu przemocy przy użyciu narzędzi komunikacyjnych i z wykorzystaniem Internetu, przejawia się w szykanowaniu, poniżaniu osób, dręczeniu, zastraszaniu.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym. Proces socjalizacji w rodzinie dysfunkcyjnej przebiega według takich samych reguł jak w rodzinie, w której zachowane są prawidłowe wzorce. W młodym człowieku może się kształtować niewłaściwy obraz zachowań w sensie fizycznym oraz psychicznym. W procesie poznawczym, który jest ściśle związany z rozwojem fizycznym – dziecko przyjmuje wzorce zachowań swoich najbliższych. Konsekwencje funkcjonowania w opisywanym typie rodziny niejednokrotnie mają wpływ na dorosłe życie. Stosowanie przemocy stanowi tzw. przekaz między pokoleniowy. Opisane wyżej mechanizmy znacząco wiążą się z dużą rola jaką odgrywają stereotypy i przekonania uwarunkowane kulturowo.
Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeksu postępowania karnego, który stanowi:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Do najczęściej podejmowanych działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy są: interwencja, udzielanie schronienia, informacja, edukacja, wsparcie psychologiczne, terapia, pomoc prawna, pomoc pedagogiczna, pomoc materialna

Z uwagi na powyższe konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb. Wdrożenie w życie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

I. PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokumentem uwarunkowanym prawnie i wynika z zapisów art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na realizację oraz treść Programu maja wpływ następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie Procedury Niebieskie Karty

oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE LUTUTÓW

Gmina Lututów położona jest w południowo – zachodniej części województwa łódzkiego w powiecie wieruszowskim. Powierzchnia gminy wynosi 75, 1 km2 . Strukturę terytorialną tworzy 29 miejscowości połączonych w 19 sołectw.

Największą miejscowością jest Lututów, dużymi miejscowościami są też wsie Piaski i Huta. Lututów jest centrum administracyjnym i kulturalnym dla gminy. Gmina graniczy od północy z gminami Klonowa i Złoczew, od wschodu z gminą Ostrówek, od południa z gminami Czarnożyły i Biała, od zachodu z gminami Galewice i Sokolniki. Wschodnią część gminy przecina rzeka Oleśnica należąca do dorzecza rzeki Warta, a zachodnia rzeka Rybka należąca do dorzecza rzeki Prosna.

Położenie gminy w centralnej Polsce, jej walory przyrodnicze sprawiają iż gmina jest obszarem sprzyjającym wypoczynkowi.

Przez gminę przebiega ważny szlak komunikacyjny droga krajowa nr 14 łącząca gminę z Łodzią i Wrocławiem. Najbliżej gminy jest położone miasto Wieluń. Gminę Lututów zamieszkuje 4626 osób, w tym 2291 mężczyzn i 2335 kobiet. Od lat jest notowany systematyczny spadek ludności powodowany migracją do większych miejscowości młodych mieszkańców naszej gminy w poszukiwaniu pracy.

Gmina Lututów zajmuje powierzchnię 7613 ha, z czego na grunty stanowiące użytki rolne przypada 6264 ha. W Gminie dominują gospodarstwa indywidualne oraz produkcje wielokierunkowe.

Uprawia się głównie zboża oraz ziemniaki. W hodowli dominuje bydło oraz trzoda chlewna.

Mieszkańcy gminy oprócz rolnictwa utrzymują się z pracy w różnych placówkach handlowo – usługowych w Lututowie, w pobliskim Wieluniu oraz Walichnowach, gdzie istnieje duży zakład przetwórstwa mięsnego.

Główna instytucją realizującą zadania pomocy społecznej jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lututowie, który zajmuje się przede wszystkim organizacją pomocy społecznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwiając im przezwyciężenie trudności i pomagając w rozwiązaniu problemów społecznych.

W Gminie Lututów nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców czuwa Komenda Powiatowa Policji w Lututowie.

Gmina posiada bazę oświatową na poziomie podstawowym i przedszkolnym, w skład której wchodzą:

1. Szkoła Podstawowa w Lututowie
2. Szkoła Podstawowa w Lututowie filia w Niemojewie
3. Szkoła Podstawowa w Lututowie filia w Swobodzie
4. Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich im. Jana Pawła II

w Chojnach

5. Przedszkole Publiczne w Lututowie

Edukacja, jako zadanie własne samorządu jest w wielu wymiarach traktowana priorytetowo. Szkoły pełnią funkcje edukacyjne i wychowawcze, zajmując się jednocześnie upowszechnianiem kultury w oparciu o posiadane zasoby.

Działalność kulturalna w Gminie Lututów prowadzona jest przez Miejski Ośrodek Kultury w Lututowie oraz Miejsko-Gminną Bibliotekę w Lututowie.

Podstawowa opieka zdrowotna mieszkańców Gminy Lututów prowadzona jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W ramach SPZPOZ w Lututowie działa: poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, poradnia pediatryczna, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, gabinet położnej środowisko-rodzinnej, gabinet zabiegowy, punkt szczepień oraz gabinet medycyny szkolnej.

III. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY LUTUTÓW

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest zdiagnozowanie i ciągłe monitorowanie rzeczywistego zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Lututów.

Określenie wielkości problemu zjawiska przemocy ze względu na swoją specyfikację jest zadaniem trudnym, gdyż nie da się dokładnie określić liczby osób doświadczających przemocy, które bardzo często nie ujawniają problemu i nie składają zawiadomienia o przestępstwie. Dzieje się tak z różnych przyczyn do których należą m.in. obawa przed sprawcą, utracona wiara w pomoc, chęć zapomnienia o wyrządzonej krzywdzie, poczucie wstydu i upokorzenia, zależność finansowa od sprawcy przemocy, lęk przed zemstą ze strony sprawcy, obawa przed wykluczeniem społecznym oraz chęć chronienia sprawcy przemocy. Wszystkie te czynniki powstrzymują ofiary przed składaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie. W związku z tym jest duże prawdopodobieństwo, iż znaczna liczba przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona.

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Lututów została przeprowadzona na podstawie danych posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie funkcjonuje od 2011r . Od tego momentu w oparciu o prowadzoną procedurę Niebieskie Karty posiada dane statystyczne dotyczące zgłaszanych przypadków stosowania przemocy w rodzinie.

Formularze Niebieska Karta część A wdrażają działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. Analizując

dane z lat 2018-2020 zgromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie zauważyć można, że liczba sporządzonych Niebieskich Kart utrzymuje się na takim samym poziomie, z niewielkimi tylko odchyleniami w 2020 roku.

Szczegółowe zestawienie Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu w latach 2018-2020 przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta część A

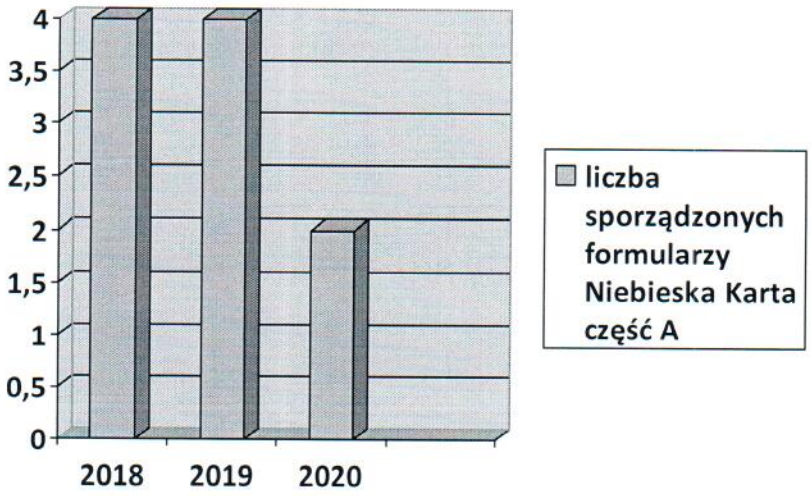

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie

Wszczęcie procedury zgodnie z § 2 pkt. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskie Karty następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A" przez przedstawicieli podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W skład Zespołu wchodzą przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych
- Policji
- oświata
- oświaty
- ochrony zdrowia

Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów w latach 2018-2020 przedstawia wykres nr 2. Z uzyskanych danych wynika, że największa ilość formularzy Niebieska Karta cześć A sporządzana była przez przedstawicieli Policji podczas interwencji domowych.

Wykres nr 2. Liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta część A z podziałem na podmioty wszczynające procedurę w latach 2018-2020

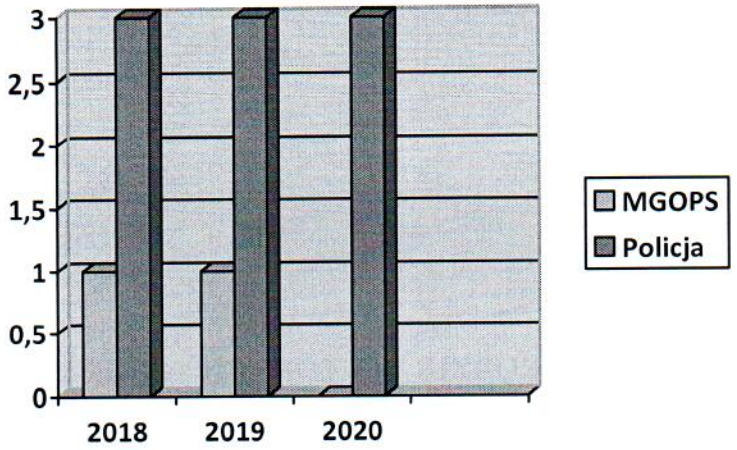

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie

Przemoc w rodzinie najczęściej dotyka osoby najsłabsze i te, którym najtrudniej się obronić: kobiety, dzieci, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne. Z danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, iż na terenie gminy Lututów osobami najczęściej doznającymi przemocy w rodzinie są kobiety. Osobami najczęściej stosującymi przemoc jak wynika z analizy są mężczyźni.

Tabela nr 1 Zestawienie dotyczące zjawiska przemocy na terenie gminy Lututów w latach 2018-2020

ZESTAWIENIE

DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY LUTUTÓW W LATACH 2018-2020

		2018	2019	2020
1.	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie ogółem	4	4	2
	Kobiet	3	3	1
	Mężczyzn	1	1	1
	Małoletnich	0	0	0

2.	Liczba osób, które stosują przemoc w rodzinie ogółem	4	4	2
	Kobiet	0	0	0
	Mężczyzn	4	4	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie

Tabela nr 2 Zestawienie liczby dzieci z rodzin w których występuje przemoc gminy Lututów w latach 2018-2020

ZESTAWIENIE
LICZBY DZIECI Z RODZIN W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PRZEMOC
W LATACH 2018-2020

		2018	2019	2020
1.	Liczba dzieci z rodzin gdzie występuje przemoc, które bezpośrednio nie są na nią narażone	4	4	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie

Z analizy danych posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika, że do przemocy najczęściej dochodzi pomiędzy małżonkami oraz partnerami w związkach nieformalnych, gdzie często małoletnie dzieci są świadkami przemocy. Rodzina, w której dochodzi do przemocy, nawet w sytuacji, gdy dziecko bezpośrednio jej nie doznaje, nie stwarza korzystnych warunków życia dla dziecka, dlatego też przyjmuje się, że w takich rodzinach dziecko jest krzywdzone i również traktujemy je jako doznające przemocy. Dziecko, w której rodzinie dochodzi do przemocy, nawet gdy nie jest ona skierowana bezpośrednio na nie – doświadcza silnych emocji. Widząc wzburzonych rodziców, szarpanie, bicie, słysząc krzyki, wyzwiska i płacz jest przestraszone tym co je otacza. Doskonale wie, że dzieje się coś niedobrego i czuje zagrożenie. Występuje strach o zdrowie i życie najbliższych osób oraz swoje, chcą pomóc, ale nie wiedzą w jaki sposób mogą to zrobić, żeby im się nie oberwało. Najczęściej uciekają, chowają się i znikają z pola widzenia. U takiego dziecka wyrabia się pogląd o otaczającej go sytuacji. Dziecko może stać się sojusznikiem i obrońcą osoby doznającej przemocy, ale może też uznać, że racja jest po stronie osoby stosującej przemoc. Wybierając jakąkolwiek perspektywę pozostaje w konflikcie lojalności wobec drugiego rodzica, a jego warunki do rozwoju zostają zdestabilizowane i zaburzone.

Należy nadmienić, że z posiadanych przez Zespół Interdyscyplinarny danych wynika, że w większości rodzin dotkniętych przemocą występuje problem alkoholowy.

IV. ZASOBY INSTYTUCJONALNE FUNKCJONUJĄCE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Mieszkańcy gminy Lututów borykający się z problemem przemocy mogą korzystać z pomocy oraz wsparcia instytucji i placówek znajdujących się na terenie gminy, jak i też powiatu i województwa.

Do podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy należą:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lututowie - jest odpowiedzialny za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, realizuje procedurę „Niebieskie Karty", uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, monitoruje rodziny w których występuje przemoc w rodzinie, udziela wsparcia i informacji zarówno osobom dotkniętych przemocą jak i sprawcom.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lututowie – realizuje procedurę Niebieskiej Karty, pomaga osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudności wynikających z występowania przemocy w rodzinie, dokonuje diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy oraz podejmuje działania na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lututowie - podejmuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które w szczególności obejmują zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie – udziela poradnictwa specjalistycznego, tworzy i realizuje program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy. Działania PCPR mają na celu zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy oraz wprowadzenie i realizowanie działań profilaktycznych na temat przemocy.

Punkt Interwencji Kryzysowej w Wieruszowie – udziela porad i wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, świadczy specjalistyczne poradnictwo indywidualne i rodzinne, pomoc prawną psychologiczną oraz socjalną dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi pod Kępnem - udziela pomocy osobom, dzieciom, rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej lub trudnych przeżyć osobistych. Świadczy usługi w zakresie schronienia, konsultacji psychologicznych, pomocy pedagogicznej, prawnej oraz socjalnej.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wieruszowie – celem nadrzędnym poradni jest dbanie o dobro dziecka i niesienie mu pomocy we wszystkich etapach jego rozwoju. Działania poradni obejmują reagowanie na wszelkie dostrzeżone przejawy przemocy. Świadczy pomoc psychologiczną, logopedyczną doradczą a także prowadzi profilaktykę dotyczącą przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Wieruszowie – przyjmuje zgłoszenia o stosowaniu przemocy w rodzinie od ofiar bądź świadków oraz podejmuje interwencję i realizuje procedurę Niebieskie Karty. Funkcjonariusze wchodzą w skład Zespołu Interdyscyplinarnego i uczestniczą w jego pracach.

Sąd Rejonowy w Wieluniu – prowadzi postępowania w sprawach dotyczących przestępstw związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie. Kurator sądowy realizuje zadania wynikające z przepisów prawa w zakresie wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym oraz kontrolnym.

Placówki służby zdrowia – w przypadku wystąpienia symptomów świadczących o przemocy posiadają uprawnienia do sporządzenia formularza Niebieska Karta. Lekarz POZ jest zobowiązany do wystawienia zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

Placówki oświatowe – nauczyciele pracujący w przedszkolu i szkołach mają bezpośredni kontakt z dziećmi i młodzieżą, są uprawnieni do sporządzenia formularza Niebieska Karta.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu Przeciwdziałania Przemocy jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Lututów. Zadaniem Programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy domowej dlatego też istotne jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

Cele szczegółowe

Celem szczegółowym Programu jest:

1. **Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie.**

Zadanie 1

Diagnoza i analiza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Lututów.

Działania:

1. Analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu interdyscyplinarnego.
2. Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty

- liczba posiedzeń grup roboczych

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- Komenda Powiatowa Policji

- Sąd Rejonowy

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 2

Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych (rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów) opisujących zjawisko przemocy .
2. Informowanie ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- samorząd

Wskaźniki:

- liczba zakupionych i rozpowszechnionych plakatów, ulotek i broszur

Zadanie 3

Podejmowanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi w zakresie profilaktyki i edukacji z zakresu przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Podejmowanie współpracy z instytucjami działającymi na terenie gminy w zakresie działań na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lututowie

- samorząd

-organizacje pozarządowe

Wskaźniki:

- liczba osób i rodzin którym udzielono wsparcia

- liczba organizacji pozarządowych z którymi podjęto inicjatywę współpracy.

Zadanie 4

Prowadzenie przez oświatę (szkoły, przedszkola) działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy .

Działania:

1. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy poprzez organizowanie zajęć w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Prowadzenie działań edukacyjnych w celu wzmacniania kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
3. Rozpowszechnianie wśród rodziców form pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Organizowanie dla nauczycieli szkoleń oraz warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy i agresji.

Realizatorzy:

- placówki oświatowe

- samorząd

Wskaźniki:

- liczba rodziców korzystających z działań

- liczba spotkań z rodzicami

- liczba przeprowadzonych zajęć dla dzieci

- liczba uczniów korzystających z zajęć

- liczba szkoleń/warsztatów dla nauczycieli

- liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach/warsztatach

Zadanie 5

Podnoszenie oraz doskonalenie poziomu kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Organizowanie szkoleń oraz warsztatów z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lututowie

- Komenda Powiatowa Policji

- Sąd Rejonowy

- placówki służby zdrowia

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie

- liczba osób biorących udział w szkoleniach oraz warsztatach.

2. **Zwiększenie efektywności działań podejmowanych w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.**
   1. **Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie.**

Zadanie 1

Zapewnienie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Działania:

1. Realizacja procedury Niebieskiej Karty.
2. Praca socjalna.
3. Pomoc materialna.
4. Pomoc psychologiczna, terapeutyczna, medyczna, prawna dla osób i rodzin doświadczających przemocy.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Zapewnieni osobom doświadczającym przemocy schronienia.

Wskaźniki:

- liczba osób i rodzin objętych pomocą psychologiczną

- liczba osób i rodzin objętych pomocą medyczną

- liczba osób i rodzin objętych pomocą prawną

- liczba osób korzystających z terapii

- liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy-

- liczba dzieci odebranych na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lututowie

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- Komenda Powiatowa Policji

- placówki oświatowe

- placówki służby zdrowia

Zadanie 2

Rozpowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy przez osoby, które doświadczyły przemocy.

Działania:

1. Zapewnienie aktualnych informacji dla osób doświadczających przemocy w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.

   Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- samorząd

Wskaźniki:

- liczba aktualnych materiałów informacyjnych.

3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec sprawców przemocy.

Zadanie 1

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Podejmowanie działań wobec podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach procedury Niebieskie Karty.
2. Informowanie o skutkach stosowania przemocy, o możliwości podjęcia leczenia lub terapii

dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjne-edukacyjnych.
4. Motywowanie sprawców przemocy nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.
5. Kierowanie sprawców przemocy do psychologa lub terapeuty uzależnień.
6. Motywowanie poprzez rozmowę z osobami stosującymi przemoc do zmiany.
7. Zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy, które nadużywają alkoholu do GKRPA.

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych

- liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta część D

- liczba zakończonych Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy

- liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie

.

Realizatorzy:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- Komenda Powiatowa Policji

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 2.

Izolacja osób stosujących przemoc w rodzinie od osób dotkniętych przemocą.

Działania:

1. Zatrzymanie sprawców przemocy w rodzinie.

2. Stosowanie przez funkcjonariuszy policji nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania lub jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie.
3. Zastosowanie przez prokuraturę i sąd środków zapobiegawczych wobec osoby stosującej przemoc (dozór policji, zakaz kontaktowania się osobą wobec której stosowana jest przemoc, zakaz zbliżania się, nakaz opuszczenia wspólnego mieszkania, tymczasowe aresztowanie)

Realizatorzy:

- Komenda Powiatowa Policji

- Prokuratura Rejonowa

- Sąd Rejonowy

Wskaźniki:

- liczba zatrzymanych sprawców przemocy podejrzanych o popełnienie przestępstwa znęcania się

- liczba nakazów opuszczenia mieszkania i zakazów zbliżania się

- liczba zastosowanych przez prokuraturę i sąd środków zapobiegawczych

- liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Lututów, w szczególności dla:

1) osób zagrożonych przemocą
2) osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym:
   a) dzieci
   b) współmałżonków' lub partnerów w związkach nieformalnych
   c) osób starszych
   d) osób niepełnosprawnych;
3) osób stosujących przemoc w rodzinie

4) świadków przemocy w rodzinie
5) podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
6) społeczności lokalnej

Wszystkie planowane przedsięwzięcia realizowane będą corocznie.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 są środki własne gminy.

Płatne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty odbywać się będą ze środków będących w budżecie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lututowie na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Wysokość środków zabezpieczonych w budżecie gminy w pierwszym roku realizacji Programu wynosi 3.100,00 zł.

VIII. MONITORING PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy podlega systematycznemu monitoringowi, za który odpowiedzialny jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Lututowie.

Monitoring zapisów Programu polegać będzie na corocznym, systematycznym zbieraniu i analizowaniu przez Zespół Interdyscyplinarny informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Uzyskane informację będą służyły sprawdzeniu efektywności i skuteczności działań zawartych w programie, zgodnie z planem i w wyznaczonym terminie. Możliwa będzie jednak korekta sposobu realizacji programu i ewentualna jego nowelizacja.

Sprawozdania merytoryczne sporządzane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego będą przedkładane corocznie w terminie do dnia 31 marca Radzie Miejskiej w Lututowie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Marek Zgadzaj